

ВРХОВНИ СУД
РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ
Број: 118-0-Рев-09-000 841
Бања Лука, 12.02.2010. године

Врховни суд Републике Српске у вијећу састављеном од судија Петра Бајића, као предсједника вијећа, Драгослава Лукића и Јанка Нинића, као чланова вијећа, у правној ствари тужиоца М. В. сина П., Ул..., Ц.-Г., кога заступа пуномоћник П. Р. адвокат из Б. Л., Ул..., против тужене РС – МУП Б. Л. коју заступа РЈП (сада: Правобранилаштво РС), Сједиште замјеника Б. Л., а Правобраниоца заступа његов замјеник Данијела Новаковић, ради заштите права из радног односа, одлучујући о ревизији тужиоца, против пресуде Окружног суда у Бањој Луци број 011-0-Ж-08-000 443 од 17.10.2008. године, на сједници одржаној 12.2.2010. године, донио је

ПРЕСУДУ

Ревизија се одбија.

Образложење

Првостепеном пресудом Основног суда у Бањој Луци број РС-1/99 од 19.7.2004. године одбијен је тужилац М. В. (у даљем тексту: тужилац) с тужбеним захтјевом којим је тражио поништење рјешења тужене РС – МУП (у даљем тексту: тужена) из Б. број 09/3-126-1916 од 4.11.1994. године којим му је престао радни однос код тужене са 28. мартом 1994. године и обавезивање тужене да га врати у радни однос, да му на име плате исплати 34.506,02 КМ са законском затезном каматом од 23. септембра 2002. године до исплате, те да му уплати доприносе по закнским прописима важећем на дан уплате, уз накнаду парничних трошкова. Одлучено је да свака странка сноси своје трошкове.

Другостепеном пресудом Окружног суда у Бањој Луци број 011-0-Ж-08-000 443 од 17.10.2008. године жалба тужиоца је одбијена и првостепена пресуда потврђена.

Тужилац је изјавио ревизију против другостепене пресуде због погрешне примјене материјалног права с приједлогом да се та пресуда укине и предмет врати другостепеном суду на поновно суђење.

Одговор на ревизију није поднесен.

Тужбом се тражи заштита права из радног односа на начин ближе описан у изреци првостепене пресуде.

Тужилац је, према утврђеном чињеничном стању, као припадник МУП РС, био распоређен рјешењем МУП-а број 09-120-1331 од 15.12.1993. године на послове и задатке милиционара за обезбјеђење граничног прелаза у Станичном одјељењу милиције Г. – Станици милиције за... Б. Л., како се наводи у образложењу оспореног акта тужене број 09/3-126-1916 од 4.11.1994. године. На том радном мјесту тужилац је почео да ради 15. маја 1993. године. Нешто касније, 01. јула 1993. године упућен је у Б. Л. на похађање курса за полицајца. Теоретски дио курса положио је послје поправних испита из два предмета, али је на практичном дијелу обуке оцењен негативно. Начелник управе за полицију наредио је, депешом број 01-441/94 од 26.3.1994. године да се сви полазници курса за полицајце који нису завршили практични дио обуке, одмах раздуже са униформама, наоружањем и осталом опремом и ставе на располагање В. РС. Командир Станице милиције за... Б. Л., затражио је, тим поводом, од командира Станичног одјељења милиције Г., депешом број 01/5-57-898/94 од 28.3.1994. године да се, из наведеног разлога тужилац одмах раздужи и да му радни однос одмах престане са 28. мартом 1994. године. Према ставу 1. диспозитива оспореног акта тужиоцу, раднику МУП-а РС, распоређеном на послове и задатке милиционара за обезбјеђење граничног прелаза у Станичном одјељењу милиције Г. - Станици милиције за... Б. Л. „престаје радни однос у овом Министарству даном 28.3.1994. године“. Рјешење ће, према ставу 2. тог диспозитива, „извршити Начелник Сектора за... и Одељење за... МУП-а РС“. У оспореном акту, при крају, константовано је да су „испуњени... услови за престанак радног односа у МУП-у РС у смислу одредаба члана 53. став 1. тачка 3. Закона о радним односима („Службени гласник РС“ број 25/93), због чега је ријешено као у диспозитиву“. Тужилац је уложио приговор у којем је поред осталог навео да је за вријеме практичног дијела курса био на боловању због посљедица рањавања у рату, да му нису уручени „рјешење о сталном радном односу од 15.12.1993. године“ и службена легитимација све до 2.4.1994. године. Предложио је да се оспорени акт поништи. О тужиочевом приговору, тужена није донијела никакву одлуку.

Првостепени суд је закључио да тужилац „према документацији из персоналног спса... достављеног од стране зак. заст. тужене, а нарочито према дописима МУП - Сектор за... од 07.08.2001. године и 22.05.2001. године, никада није засновао радни однос у МУП-у већ се је водио у резервном саставу полиције“. Чак и да је био у радном односу, његов тужбени захтјев ни тада не би био основан. Одредбом члана 52. став 1., под „б“ тачка 3. Закона о радним односима који је био на снази у вријеме доношења оспореног акта („Службени гласник РС“ број 25/93, 4/94 - исправка и 14/94, у даљем тексту: ЗРО) прописано је да радни однос престаје без сагласности радника, ако радник не положи испит који је по закону дужан положити. На ову одредбу упућује и члан 31. тада важећег Закона о радним односима у државним органима („Службени гласник РС“ број 11/94, 6/97 и 96/03, у даљем тексту: ЗРОДО). Тужилац није

положио практични дио курса за полицајца-приправника, што значи да није ни завршио тај курс, па је у наведеној законској одреди садржан правни основ за престанак његовог радног односа.

Другосепени суд је указао на то да је тужилац примљен код тужене у радни однос, иако није испуњавао све законом прописане услове. Због тога је, у складу са одредбом члана 80. Закона о унутрашњим пословима, који је тада био на снази („Службени гласник РС“ број 6/94 - пречишћени текст, у даљем тексту: ЗУНП) упућен на курс за полицајца. Чланом 88. став 1. истог закона прописано је да свршеног ученика Школе... који успјешно заврши курс за полицајце прима у радни однос МУП-у као приправника. Како је неспорно да тужилац није положио курс за обављање послова полицајца, он самим тим није испунио услове за рад у МУП-у, па му је радни однос престао правилном примјеном одредбе члана 53. став 1. под „в“ тачка 3. ЗРО. Терет доказивања оправданости одсуствовања са практичног дијела обуке лежао је на тужиоцу у смислу члана 7. став 1. у вези са чланом 123. став 1. Закона парничном поступку („Службени гласник РС“ број 58/03, 85/03, 74/05 и 63/07, удаљем тексту: ЗПП), али он то није доказао.

Схватања нижестепених судова су правилна.

Ревизија није основана.

Тужилац је, ван сваке сумње, био у радном односу код тужене, како то произилази из садржаја оспореног акта од 4. новембра 1994. године. Кад је примљен у радни однос, он очигледно није испуњавао услове за полицајца у смислу члана 88. ЗУНП (тј. није имао завршену Школу..., ни курс за полицајца). Због тога је и упућен на курс за полицајце у Б. Л. 01. јула 1993. године. Како тај курс није успјешно завршио, што је неспорно, радни однос му је оправдано престао на основу члана 53. став 1. под „б“ тачка 3. ЗРО (према овој законској одредби радни однос престаје без сагласности радника, ако радник не положи испит који је по закону дужан положити), у вези са чланом 31. ЗРОДО, јер није испуњавао услове за рад код тужене у својству полицајца. Пошто тужиоцу није незаконито престао радни однос, не припада му право на накнаду плате, по овом основу, из чл. 51. ЗРО, као на право на реинтеграцију у радни однос.

У вези ревизионих навода тужиоца потребно је указати на слиједеће.

1. У ревизији је поред осталог истакнуто „да се тужитељ у вријеме провођења практичне обуке, односно курса, налазио на боловању, због рањавања, у ратним дејствима, што је све оправдао уредном лекарском документацијом, због чега му није могао престати радни однос, до завршетка, односно окончања боловања“. Чињеницу да се је налазио на боловању у вријеме кад му је, 28. марта 1994. године престао радни однос, тужилац није доказао, иако је на њему лежао терет доказивања у смислу одредбе члана 7. став 1. у вези са чланом 123. став 1. ЗПП, како је правилно закључио и другостепени суд.

Тужилац није током поступка предложио извођење доказа увидом у медицинску документацију на коју се позива у ревизији, нити је ову документацију доставио у списе. Исти случај је и са његовом тврдњом да због боловања, изазваног повредом у рату, није могао да успјешно заврши практични дио обуке. Узгред треба напоменути да би и околност, да тужилац из оправданих разлога није завршио курс за полицајца, била без утицаја на пресуђење у овом спору. Завршени курс за полицајца је законски услов да тужилац остане у радном односу код тужене. Ако тај курс није завршио (било из оправданих или неоправданих разлога), тужилац није испуњавао законске услове који се траже за обављање дужности полицајца, па више није ни могао радити код тужене на том радном мјесту.

2. Ако је тужилац, рањавањем у ратним дејствима стварно претрпио повреду на раду, како се тврди у ревизији (што није доказано, нити је било предмет овог поступка), ни то не било разлог за незаконитост, односно неправилност оспореног акта, при несумњиво утврђеној чињеници да он, послије негативне оцјене практичног рада на курсу, на који је био упућен, више није испуњавао законске услове за вршење дужности полицајца.

Нижестепене пресуде немају, према томе недостатке на које указује ревидент, односно на које овај суд пази по службеној дужности. Сходно томе, ревизија тужиоца је одбијена као неоснована (члан 248. у вези са чланом 241. ЗПП).

Предсједник вијећа
Петар Бајић

За тачност отправка овјерава
Руководилац судске писарне
Амила Подрашчић